

HKU BELEIDSVERKLARING: ERASMUS EUROPEAN POLICY

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) heeft de missie om innovatieve leeromgevingen te bieden waarin kunst kan worden gemaakt, beleefd en onderzocht. Met 4000 studenten is HKU het grootste onderwijsinstituut voor kunst, cultuur en media in Nederland – en een van de grootste in Europa. De negen *schools* van HKU bieden basisopleidingen, bachelor- en masterprogramma's in beeldende kunst, media & design, muziek, theater, games, interactie, muziek & technologie, kunstonderwijs, en kunst & economie. Buitenlandse studenten kunnen deelnemen als bachelor- of masterstudent en als exchange-studenten binnen programma's zoals Erasmus+.

De onderwijsfilosofie van HKU is toekomstgericht en gegrond op praktijk-georiënteerd onderwijs en onderzoek. HKU streeft ernaar cruciale connecties te leggen tussen de werkzaamheden in het onderwijs, onderzoek en bedrijfssectoren. HKU biedt een uitdagende en stimulerende leeromgeving die nieuwsgierigheid en experimenteren beloont. Het soort omgeving dat essentieel is voor de groeiende creatieve artiest en de ontluikende creatieve ondernemers.

Het motto van HKU is: De kunst van HKU – nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen. Deze statement verwijst direct naar onze connectie met de buitenwereld. Samenwerken op regionaal en internationaal niveau heeft een hoge prioriteit voor de creatieve industrie en dus voor HKU. In de afgelopen jaren heeft HKU bondgenootschappen gesloten met onderwijs- en onderzoeksinstituten, bedrijven en overheden in verschillende delen van de wereld. Deze bondgenootschappen geven vorm aan studenten- en docentenuitwisselingen, stages, gezamenlijk onderzoek, onderwijs en netwerken/projecten voor toegepast onderzoek en innovatie.

Internationaliseringsstrategie

De internationaliseringsstrategie van HKU is geïntegreerd in HKU's algemene strategische plan voor 2019 – 2024. Daarmee steunt internationalisering de zes kernthema's van dit plan: Nieuwe Beroepspraktijken, Midden in de Samenleving, Leven Lang Leren, Creatieve Technologie, Actieve Deelname en Lerende Organisatie.

Op beleidsniveau heeft HKU de visie dat directe persoonlijke ervaringen met (en in) andere cultuur-, taal- en onderwijsomgevingen een zeer nuttig en effectief middel is voor persoonlijke ontwikkeling. Het versterkt de professionele, sociale en interculturele vaardigheden van individuen, evenals hun kansen op de arbeidsmarkt. Internationale studentmobiliteit is een belangrijk middel dat rechtstreeks bijdraagt aan dit doel, maar uiteraard niet de enige manier. HKU heeft ook indirecte manieren om vanuit een structurele aanpak de internationale dimensie van het onderwijs zelf te versterken. Dit gebeurt door de internationale uitwisseling van studenten en medewerkers, de ontwikkeling van een internationaal curriculum en door middel van internationale projecten. Op dit gebied hecht HKU een groot strategisch belang aan de ontwikkeling van *blended mobility*, oftewel de combinatie van kortstondige fysieke mobiliteit met de verschillende virtuele mogelijkheden. Deze *blended mobility* gaat vermoedelijk voor veel studenten en medewerkers binnen en buiten Europa de nieuwe norm worden.

Vanuit HKU voelen we een sterke verantwoordelijkheid voor de educatie van hybride makers die kunnen bijdragen aan de hedendaagse samenleving, die in wezen globaal en intercultureel is. Onze focus voor de komende jaren is om alle studenten en medewerkers de mogelijkheid te bieden internationale en interculturele vaardigheden op te doen, ten gunste van hun creativiteit, zelfvertrouwen en veerkracht, evenals hun interculturele sensitiviteit en kennis. Internationalisering is het middel om dit doel te bereiken. De internationale ervaringen die onze studenten opdoen, versterken hun zelfvertrouwen, taalvaardigheid en internationale competenties.

HKU heeft de overtuiging dat studenten meer en beter leren dankzij internationale en interculturele ervaringen. Door andere culturen te ontmoeten (en gezamenlijk te spreken, maken en leren), worden studenten zich meer bewust van hun eigen (veelal West-Europese) perspectief. Dankzij die bewustwording studeert de student af met een bredere kijk op zowel de wereld als zichzelf. Studenten worden opgeleid om met een open en onbevangen blik vanuit hun kunstbeoefening de arbeidsmarkt te betreden, en krijgen in hun studietijd bij HKU de ruimte om zichzelf te ontdekken. HKU wil studenten opleiden die kunnen reageren op maatschappelijke verandering, flexibel zijn en kennis hebben van het globale speelveld waarin met kunst wordt geleerd en gewerkt.

Op diezelfde wijze wil HKU dat onderwijzers, onderzoekers en andere medewerkers zich bewust zijn van hun eigen perspectief. Zij dienen de mogelijkheid te krijgen om te leren hoe ze een internationale klas op de juiste wijze begeleiden en hoe inclusief onderwijs te bieden. Door met internationale partners en studenten te maken, leren, ontwikkelen, ervaren, delen en spreken, worden onderwijzers/onderzoekers/medewerkers bewust-competent van hun eigen acties, perspectieven en didactische methodes. Een hoog percentage van de personeelsleden die dergelijke ervaringen opdoen, merken een behoefte aan meer verdieping en training in de interculturele vaardigheden die nodig zijn om internationale klassen goed te kunnen begeleiden en onderwijzen. We willen graag een toename zien in de personeelsmobiliteit in de komende jaren. Dit is een van de doelstellingen die we met het Erasmus+ programma willen bereiken. Want mobiliteit draagt bij aan het realiseren van dit doel.

Inclusiviteit is al sinds 2019 een strategisch speerpunt binnen HKU. We werken vanuit de principes van de Code Diversiteit en Inclusie (<https://codedi.nl/>). Onze internationaliseringsstrategie is een aanvulling op dit inclusiebeleid. Ook heeft HKU zich aangesloten bij de coalitie van Nederlandse universiteiten voor toegepast onderzoek, die tezamen de intentieverklaring hebben ondertekend om de Sustainable Development Goals te integreren in hun onderwijsprogramma's.

Onderzoek en innovatie

Binnen HKU zijn vijf onderzoeksgebieden gedefinieerd. Deze kaders vormen geen strikte afbakening, en dus kan één onderzoek soms meerdere onderzoeksgebieden omvatten. We streven naar cohesie en synergie. De onderzoeksgebieden hebben evenmin een vaste organisatiestructuur; in plaats daarvan is elk gebied verbonden aan een lectoraat. Een typisch onderzoeksproject van HKU heeft een impact op meerdere domeinen: educatie, het werkveld, maatschappij en/of de kunstpraktijk. Het resultaat van onderzoek is niet beperkt tot de creatie van kennis, inzichten en perspectieven binnen de kunst en kunstonderwijs, maar draagt ook bij aan innovatie buiten de kunsten.

Wij beschouwen het creatieve proces als een alternatieve vorm van kennisproductie bij het ontwikkelen van onderzoeksvragen, -methodes en -uitkomsten. De focus ligt op onderzoek gebaseerd op productie van kunst, media en design, wat ons in staat stelt om met een frisse blik te kijken naar bestaande processen, om deze vervolgens te kunnen verbeteren of vernieuwen. Het doel van deze onderzoeks- en innovatieprojecten is bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de sectoren waarvoor we onze studenten opleiden. Veel van onze onderzoeksprojecten bevinden zich op het snijvlak van verschillende disciplines. We moedigen toekomstige ontwerpers, producenten en makers aan om hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen, zodat zij leren om over de grenzen van hun eigen disciplines te kijken en waardevolle crossover-initiatieven kunnen starten.

HKU is een succesvolle pionier binnen Nederland die heeft deelgenomen in vele internationale projecten voor onderzoek en innovatie, strategische samenwerkingen en partnerships binnen pan-Europese onderzoeksconsortia en andersoortige stakeholders. Dit heeft waardevolle uitkomsten opgeleverd op het gebied van onderzoek en onderwijs en een sterke basis gelegd voor de verdere duurzame ontwikkeling van kennis en innovatie, nieuwe netwerken en broedplaatsen, en een sterke beleidsondersteuning op regionaal en Europees niveau. Deze initiatieven vinden plaats binnen het raamwerk van programma's zoals Erasmus+, Horizon Europe, Creative Europe en INTERREG.

Partnerships

Een belangrijk instrument voor het behalen van onze internationaliseringsdoelen zijn onze lange-termijn strategische partnerschappen. HKU heeft zorgvuldig gewerkt aan de opbouw van een actief en betrouwbaar globaal netwerk van strategische partners in diverse sectoren in Europa, Noord-Amerika, Latijns-Amerika, Azië, Australië en Afrika. HKU kiest deze partners op basis van hun toegevoegde waarde voor institutioneel onderwijs, verwante sectoren of industrieën, onderzoeksontwikkeling en innovatie. Deze bondgenootschappen versterken de 'kennisdriehoek': het leggen van verbindingen tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfssectoren/ industrieën in verschillende delen van de wereld.

Door de krachten te bundelen met partners kan HKU de maatschappelijke impact vergroten, door het delen van Intellectuele, materiele, financiële en uiteraard menselijke middelen. Ook geven partnerships meer focus en gewicht aan onze internationale activiteiten. Dit heeft ook een direct effect op ons onderwijs en bevordert daarnaast onze capaciteiten en de professionaliteit van ons personeel. De bredere impact op de samenleving laat zich gelden nadat studenten afstuderen; als zij hun geleerde vaardigheden inzetten binnen een breed scala aan culturele en creatieve gebieden. We blijven onze prioriteit leggen op partnerschappen voor uitwisseling binnen de EU, die reeds hebben geleid tot meer begrip en meer draagvlak voor het Europa-brede onderwijsveld en de onderwijssystemen.

Internationale samenwerkingsactiviteiten worden gewoonlijk ontwikkeld en geïmplementeerd in bilaterale of multilaterale (netwerk)afspraken.

HKU is een actief deelnemers in veel van deze internationale netwerken, zoals de European League of Institutes of the Arts (ELIA), de kunst-, design- end media-onderwijsassociatie Cumulus, het Theaternetwerk IETM, het European Network on Cultural Management and Policy (ENCATC) en de Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen (AEC).

Ons nieuwe partnershipbeleid (momenteel in ontwikkeling) is gericht op het realiseren van meer impact door de focus en omvang van onze gezamenlijke activiteiten uit te breiden, tezamen met een selecte groep van universiteiten en scholen binnen de EU en andere landen. Dit zal leiden tot een hogere en betere mobiliteit van studenten en personeel, evenals de introductie van nieuwe uitwisselingsformats, zoals internationale minors en internationale onderwijsprojecten en -opdrachten. De creatie van synergie in de onderzoeks- en onderwijssamenwerkingen tussen HKU en partners wordt verder gestimuleerd met interfacultaire en cross-disciplinaire initiatieven.

In de komende jaren zal HKU's vernieuwde internationaliseringsbeleid flexibelere onderwijsmogelijkheden bieden aan HKU-studenten. Zij krijgen hiermee meer keuze in het bepalen van hun eigen leerweg, zowel binnen als buiten HKU. Tezamen met de ontwikkeling van blended mobility biedt dit het vooruitzicht op meer flexibiliteit en inclusiviteit.

HKU heeft de overtuiging dat de fysieke en virtuele uitwisseling van zowel onderwijzend als strategisch personeel, met structurele administratieve en financiële steun, zal leiden tot een verbetering van de kwaliteit, methodologie en implementatie van onze onderwijsprogramma's, onderzoeksprojecten en van de efficiëntie van onze organisatie.

Structurele beleidsvergaderingen, zowel op managementniveau als per *school*, zullen een verdere stimulans bieden voor meer cross-disciplinaire en interfacultaire kennisdeling en voor sterkere samenwerking tussen medewerkers op specifieke onderwerpen. Met als doel: het benchmarken en verbeteren van onderwijsprogramma's, onderzoekssamenwerkingen, thematisering en interne processen.

Collaboratieve onderwijs- en onderzoeksprojecten krijgen als prioriteit dat ze HKU-docenten en -onderzoekers dienen te verbinden aan hun wederpartijen bij partneruniversiteiten. Dit om meer begrip te krijgen van hun specifieke behoeftes en van de nationale, regionale en culturele contexten, en ter ondersteuning van de gezamenlijke deelname aan EU-programma's.

HKU verkent tevens wat de beste wijze is om nationale en regionale stakeholders te betrekken. Voorbeelden van deze stakeholders zijn lokale overheden, bedrijven en culturele instellingen. Zij dragen de actuele problemen en uitdagingen aan die onze studenten en onderzoekers gaan aanpakken. Vervolgens komen zij met innovatieve oplossingen, nieuwe onderzoeks- en innovatievraagstukken en educatieve cases in *international challenge seminars* zoals 'Imagining Tomorrow International'. Deze praktijkcases kunnen ook dienen om onze onderwijsprogramma's te vernieuwen.

Met periodieke strategische bijeenkomsten van relevante partneruniversiteiten binnen en buiten de EU, worden beleidsdialogen mogelijk tussen bestuursleden en strategisch personeel. Een hoofdpunt hierin wordt het verkrijgen van toegang tot nieuwe Europese bedrijven, lokale overheden en culturele instituties in het lokale ecosysteem van deze partners. De ambitie is om het aantal gezamenlijke applicaties binnen de onderzoeks- en innovatieprogramma's van de EU te verhogen, samen te werken met andersoortige stakeholders en nationale overheden, uitwisseling van good/bad practices, en het promoten van beleidsgesprekken en -verbetering op systeemniveau.